

Třetí skupinou derivátů uhlovodíků budou karbonylové sloučeniny.

odkaz č. 1 <https://www.youtube.com/watch?v=9yAaxYwa9GU>

odkaz č. 2 <https://www.youtube.com/watch?v=Iulko9-MOH4>

3) KARBONYLOVÉ SLOUČENINY

- charakteristickou skupinou je karbonylová skupina **-CO-**

- podle umístění skupiny **-CO-** rozlišujeme dva druhy sloučenin

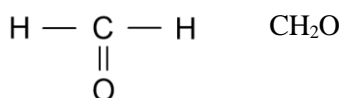
1) ALDEHYDY (skupina **-CO-** je umístěna na prvním nebo posledním uhlíku v řetězci)

2) KETONY (skupina **-CO-** je umístěna mezi prvním a posledním uhlíkem v řetězci)

a) ALDEHYDY

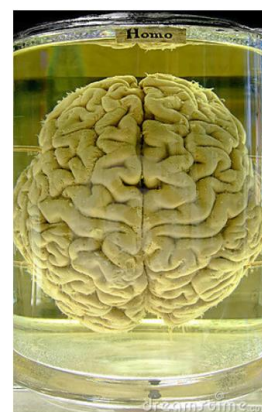
- koncovka **-al**

methanal, formaldehyd

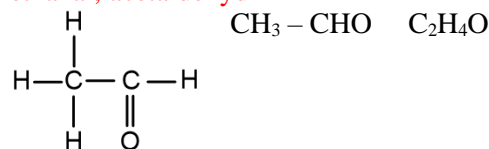

Vlastnosti a použití:

- bezbarvý, štiplavý, páchnoucí plyn
- toxická, žíravá, karcinogenní látka
- v praxi se používá 40% vodný roztok = formalín
- k výrobě plastů, přípravků proti plísním
- zředěný 4% roztok formalínu se používá k uchování a konzervaci biologických preparátů (těl živočichů i lidí)

ethanal, acetaldehyd

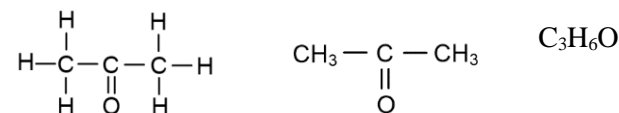

- štiplavě zapáchající látka
- k výrobě kyseliny octové

b) KETONY

- koncovka **-on**

propanon, aceton

- vysoce hořlavá a dráždivá látka
- páry dráždí dýchací cesty a oči (nutno větrat)
- ředidlo barev, rozpouštědlo lepidel
- dříve do odlakovačů na nehty (vysušoval, zvyšoval lámavost)
- do obranných sprejů (slzotvorné účinky)
- přítomnost acetonu v moči \longrightarrow cukrovka

